

SÜRDÜRÜLEBİLİR VE SORUMLU TURİZM İÇİN ORTAK REHBER

Bulgaristan-Türkiye Sınır Ötesi Bölgesinde Daha Yeşil, Daha Dayanıklı ve Daha Sorumlu Turizme Doğru

NEDEN SÜRDÜRÜLEBİLİR VE SORUMLU TURİZM?

Turizm bir fırsattır — ancak aynı zamanda bir sorumluluktur

Turizm istihdam yaratır, yerel işletmeleri destekler, kültürel mirasın korunmasına katkıda bulunur ve destinasyonlara gelir sağlar. Bununla birlikte turizm; enerji, su, gıda, arazi, ulaşım ve diğer doğal kaynaklara büyük ölçüde bağımlıdır.

Oteller ve diğer konaklama tesisleri; ısıtma, soğutma, sıcak su, aydınlatma, soğutma sistemleri ve mutfak ekipmanları için enerji tüketmektedir. Aynı zamanda atık su, gıda atığı, ambalaj atığı ve sera gazı emisyonları üretmektedir.

İklim değişikliği bu baskıları daha da artırmaktadır. Sıcak hava dalgaları, kuraklık, su kıtlığı, orman yangınları, kıyı riskleri ve aşırı hava olayları turizm destinasyonlarını, altyapıyı, ziyaretçi konforunu ve işletme maliyetlerini doğrudan etkileyebilmektedir.

Turizmin çevre üzerindeki baskısı yalnızca karbon emisyonlarıyla sınırlı değildir. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), mevcut uygulamaların değişmeden devam ettiği bir senaryoda, turizm sektörünün 2050 yılına kadar 2010 seviyelerine kıyasla enerji tüketiminde %154, sera gazı emisyonlarında %131, su tüketiminde %152 ve katı atık bertarafında %251 oranında artışa yol açabileceği konusunda uyarıda bulunmaktadır.

Turizm ve iklim değişikliği: İki yönlü bir ilişki

Turizm, aşağıdaki unsurlar aracılığıyla iklim değişikliğine katkıda bulunmaktadır.

- Ulaşım ve hareketlilik
- Konaklama tesislerinde enerji tüketimi
- Gıda üretimi ve tüketimi
- Isıtma ve soğutma
- İnşaat ve altyapı
- Atık oluşumu
- Suyun pompalanması ve arıtılması

Turizm de iklim değişikliğinden aşağıdaki yollarla etkilenmektedir.

- Aşırı sıcaklıklar ve sıcak hava dalgaları
- Kuraklık ve su kıtlığı
- Orman ve arazi yangınları
- Kıyı erozyonu
- Sel ve aşırı yağışlar
- Biyoçeşitlilik kaybı
- Turizm sezonlarının değişmesi

Zorluk

Turizm sektörü, iklim ve ekonomik risklere karşı daha dayanıklı hale gelirken aynı zamanda çevresel ayak izini azaltmalıdır.

Bu nedenle sürdürülebilir turizm yalnızca doğayı korumakla ilgili değildir.

Sürdürülebilir turizm; destinasyonların ve işletmelerin:

DAHA YEŞİL • DAHA DAYANIKLI • DAHA REKABETÇİ • DAHA SORUMLU hale getirilmesiyle ilgilidir.

Neden önemli?

Bugün kaynaklarımızı korumak, yarının turizmini korumaktır.

Bu nedenle sürdürülebilir turizm; turizmin çevresel ayak izini azaltırken, turizm işletmelerinin ve destinasyonların dayanıklılığını artırmak anlamına gelir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMDEN SORUMLU TURİZME

Sürdürülebilir Turizm Nedir?

Sürdürülebilir turizm; turizmin hem mevcut hem de gelecek nesiller için aşağıdaki unsurlar arasında denge sağlayacak şekilde yönetilmesi anlamına gelir:

Çevrenin Korunması + Ekonomik Sürdürülebilirlik + Sosyal ve Kültürel Faydalar

Sürdürülebilir bir turizm işletmesi:

DAHA AZ KAYNAK KULLANMAYI → DAHA AZ ATIK OLUŞTURMAYI → DAHA AZ KARBON SALIMI GERÇEKLEŞTİRMEYİ → DOĞAYI KORUMAYI → YEREL TOPLULUKLARI DESTEKLEMİYİ → EKONOMİK OLARAK SÜRDÜRÜLEBİLİR OLMAYI hedefler.

Global Sustainable Tourism Council (GSTC) çerçevesi, sürdürülebilir turizmi dört temel alan altında ele almaktadır:

- Sürdürülebilir Yönetim
- Sosyo-ekonomik Etkiler
- Kültürel Etkiler
- Çevresel Etkiler

Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı da bu ilkeleri takip etmekte ve sürdürülebilir yönetim, kültürel, sosyo-ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik alanlarını kapsamaktadır.

Sorumlu Turizm Nedir?

Sorumlu turizm, turizmin yarattığı etkiler konusunda sorumluluk almak anlamına gelir.

Sürdürülebilir turizm, turizmin uzun vadede ulaşması hedeflenen durumu ifade ederken; sorumlu turizm, turizm işletmelerinin, ziyaretçilerin, yerel toplulukların ve kamu kurumlarının bu hedef doğrultusunda gerçekleştirdiği eylemlere ve sergilediği davranışlara odaklanır.

Sorumlu bir turizm işletmesi şu soruları sorar:

- İşletmemizin tükettiği kaynakları nasıl azaltabiliriz?
- Atık oluşumunu nasıl önleyebilir ve azaltabiliriz?
- Yerel doğayı ve kültürel mirası nasıl koruyabiliriz?
- Yerel tedarikçileri ve istihdamı nasıl destekleyebiliriz?
- Ziyaretçileri sürece nasıl dahil edebiliriz?
- Çevresel performansımızı nasıl ölçebilir ve geliştirebiliriz?

**Sürdürülebilirlik tek bir yatırım veya tek bir sertifikadan ibaret değildir.
Sürdürülebilirlik sürekli devam eden bir yönetim sürecidir.**

Uygulamada sorumlu bir turizm işletmesi:

- Yerel ve mevsimsel ürünleri tercih eder.
- Gıda israfını azaltır.
- Gereksiz tek kullanımlık ürünleri ortadan kaldırır.
- Geri dönüştürülebilir atıkları kaynağında ayrıştırır.
- Su ve enerji tüketimini izler.
- Enerji verimli ekipmanlar kullanır.
- Misafirleri sorumlu davranışlar konusunda bilgilendirir.
- Yerel halktan istihdam sağlar ve çalışanların gelişimini destekler.
- Yerel kültüre ve topluluklara saygı gösterir.
- Biyoçeşitliliği korur.
- Sera gazı emisyonlarını ölçer.
- Sürdürülebilirlik hedefleri belirler.

ENERJİ, SU VE ATIK

Oteller neler yapabilir?

1. ENERJİ TASARRUFU SAĞLAYIN

Enerji, otellerde çevresel etkinin en önemli kaynaklarından biridir.

Kuzey Yunanistan'daki otel işletmeleri üzerine 2025 yılında gerçekleştirilen bir araştırmada, incelenen otelde elektrik/enerji tüketiminin, misafir-gece başına işletme kaynaklı sera gazı emisyonlarının %81'ine kadarını oluşturduğu tespit edilmiştir. Araştırmada ayrıca, güneş enerjisi kullanımına dayalı senaryoların sera gazı emisyonlarını önemli ölçüde azaltabileceği ortaya konulmuştur.

Isıtma ve soğutma

- Programlanabilir termostatlar kullanın.
- Standart sıcaklık ayarları belirleyin.
- Kullanılmayan odaları ısıtmayın veya soğutmayın.
- Klima ve ısıtma sistemlerinin bakımını düzenli olarak yapın.
- Uygun olduğu durumlarda akıllı oda kontrol sistemleri kullanın.

Aydınlatma

- Geleneksel lambaları LED aydınlatma ile değiştirin.
- Hareket veya doluluk sensörleri kullanın.
- Gün ışığından mümkün olduğunca yararlanın.
- Gereksiz aydınlatmaları kapatın.

Ekipman

- Yüksek enerji verimliliğine sahip cihazları tercih edin.
- Buzdolabı ve derin dondurucuların bakımını uygun şekilde yapın.
- Gereksiz bekleme modu enerji tüketimini önleyin.
- Elektrik tüketimini departman bazında izleyin.

Yenilenebilir Enerji

Teknik ve ekonomik açıdan uygun olduğu durumlarda:

- Fotovoltaik güneş enerji sistemlerini değerlendirin.
- Sıcak su üretimi için güneş enerjisi sistemlerini değerlendirin.
- Isı pompalarını değerlendirin.

2. SU TASARRUFU SAĞLAYIN

Oteller, misafir konforunu azaltmadan su tüketimini düşürebilir.

Uygulanabilecek pratik önlemler

- Düşük debili musluk ve duş başlıkları kullanın.
- Su sızıntılarını derhal giderin.
- Çift kademeli sifon sistemleri kullanın.
- Misafir/gece başına su tüketimini izleyin.
- Verimli çamaşır makineleri ve bulaşık makineleri kullanın.
- Havlu ve çarşafların yeniden kullanım programlarını uygulayın.
- Yüzme havuzlarının işletilmesini optimize edin.
- Kuraklığa dayanıklı bitkiler tercih edin.
- Peyzaj alanlarını uygun zamanlarda sulayın.
- Yasal ve teknik olarak mümkün olduğu durumlarda yağmur suyunu toplayın.
- Yerel su risklerini değerlendirin.

Basit bir gösterge

Misafir/gece başına litre su tüketimi

Ölçülen bir değer yönetilebilir ve geliştirilebilir.

3. ATIK OLUŞUMUNU ÖNLEYİN

İlk sorulması gereken soru her zaman şudur:

ATIK OLUŞUMUNU EN BAŞINDAN ÖNLEYEBİLİR MİYİZ?

Atık yönetim hiyerarşisini takip edin:

ÖNLE → AZALT → YENİDEN KULLAN → ONAR → GERİ DÖNÜŞTÜR → SON ÇARE OLARAK BERTARAF ET

Öncelikli alanlar:

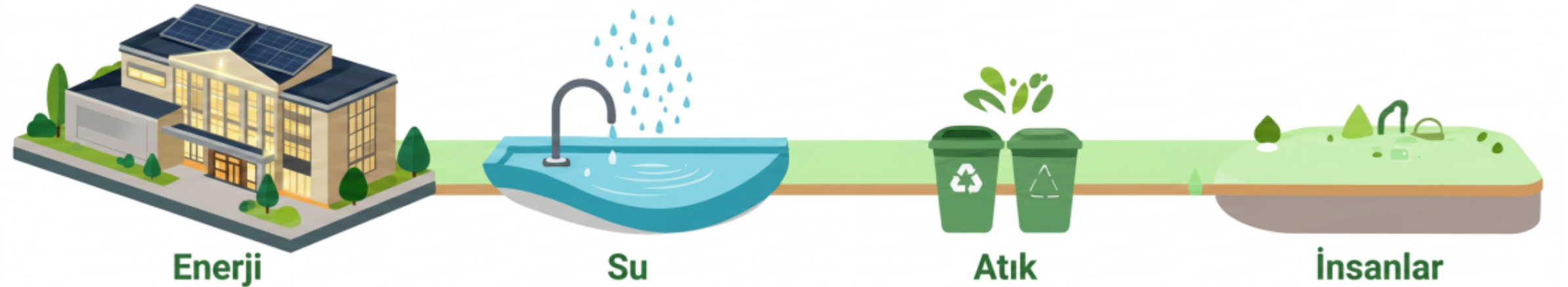
- Gıda atıkları
- Plastik ambalajlar
- Cam
- Kâğıt ve karton
- Kullanılmış bitkisel yağlar
- Tekstil atıkları
- Elektronik atıklar
- Temizlik ürünü ambalajları

Gıda israfı önemlidir

Gıda kaybı ve israfı, küresel sera gazı emisyonlarının önemli bir bölümünden sorumludur.

Gıda israfını önlemek aynı anda kaynakları, parayı ve emisyonları korur.

Avrupa Turizm Dönüşüm Yolu, sektörün yeşil dönüşümünün bir parçası olarak enerji verimliliğinin artırılmasını, yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılmasını, emisyonların azaltılmasını ve kaynak verimliliğinin geliştirilmesini teşvik etmektedir.

YEŞİL, DİJİTAL VE İKLİME DAYANIKLI TURİZM

Turizmde dönüşüm şimdiden başlamıştır

Avrupa turizm dönüşümü yaklaşımı, turizm sektörünün:

DAHA YEŞİL • DAHA DİJİTAL • DAHA DAYANIKLI olmasını teşvik etmektedir.

Bu dönüşüm yalnızca yeni teknolojilerin kullanılmasından ibaret değildir. Aynı zamanda turizm işletmelerinin enerji, su, malzeme, ulaşım ve yerel kaynakları kullanma biçimlerinde de değişiklik yapılmasını gerektirir.

YEŞİL DÖNÜŞÜM

Turizm işletmeleri:

- Enerji ve su tüketimini azaltabilir.
- Yenilenebilir enerji kullanımını artırabilir.
- Atıkları ve gereksiz plastik kullanımını azaltabilir.
- Döngüselliliği geliştirebilir.
- Sera gazı emisyonlarını azaltabilir.
- Biyoçeşitliliği koruyabilir.
- Sürdürülebilir ulaşımı teşvik edebilir.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Dijital araçlar, işletmelerin kaynakları daha verimli şekilde ölçmesine ve yönetmesine yardımcı olabilir.

Örnek:

Akıllı enerji izleme

Elektrik tüketimini takip edin ve verimsiz çalışan sistemleri tespit edin.

Dijital su izleme

Su tüketimini takip edin ve olağandışı tüketimleri tespit edin.

Akıllı termostatlar

Isıtma ve soğutmayı oda doluluk durumuna göre optimize edin.

Dijital misafir iletişimi

Misafirleri havlu yeniden kullanım programları, atıkların ayrıştırılması, su tasarrufu ve sürdürülebilir ulaşım hakkında bilgilendirin.

Dijital destinasyon yönetimi

Ziyaretçi hareketlerini izleyin ve destinasyon hakkında gerçek zamanlı bilgi sağlayın.

TURİZMDE DAYANIKLILIĞIN GELİŞTİRİLMESİ

Dayanıklı bir turizm destinasyonu:

ÖNGÖRÜR → HAZIRLANIR → MÜDAHALE EDER → TOPARLANIR

İklim değişikliğine uyum

- Yerel iklim risklerini değerlendirin.
- Sıcak hava dalgaları ve orman yangınları için planlar hazırlayın.
- Binaların dayanıklılığını artırın.
- Su kaynaklarını koruyun.
- Gölgelendirme ve yeşil altyapıyı artırın.
- Turizm faaliyetlerini ve sezonlarını çeşitlendirin.

İşletme dayanıklılığı

- Turizm ürünlerini çeşitlendirin.
- Yerel tedarik zincirlerini güçlendirin.
- Dijital satış kanallarını geliştirin.
- Personelin becerilerini geliştirin.
- Acil durum ve iş sürekliliği planları hazırlayın.

Toplumsal dayanıklılık

- Yerel toplulukları sürece dahil edin.
- Yerel istihdamı destekleyin.
- Kültürel mirası koruyun.
- Belediyeler, turizm işletmeleri ve sivil toplum arasındaki iş birliğini güçlendirin.

YEŞİL + DİJİTAL = DAHA AKILLI TURİZM

ALAN	YEŞİL UYGULAMA	DİJİTAL ÇÖZÜM
Enerji	LED & ve enerji verimli ekipmanlar	Akıllı Enerji izleme
Isıtma/ Soğutma	Verimli HVAC sistemleri	Akıllı termostatlar
Su	Verimli armatürler	Dijital su sayaçları
Atık	Ayrıştırma ve geri dönüşüm	Atık izleme
Kat hizmetleri	Gereksiz çamaşır yıkamanın azaltılması	Dijital misafir iletişimi
Ulaşım	Elektrikli araç şarj altyapısı	Dijital hareketlilik bilgileri
Gıda	Gıda israfının azaltılması	Dijital stok takibi
Binalar	Daha iyi yalıtım	Bina yönetim sistemleri

Küçük adımlarla başlayın

Küçük bir otelin hemen pahalı teknolojilere yatırım yapması gerekmez.

Ölçümle başlayın.

Aylık olarak aşağıdakileri izleyin:

Elektrik • Su • Isıtma • Atık • Gıda

ÖLÇMEDİĞİNİZ BİR ŞEYİ YÖNETEMEZSİNİZ.

SERTİFİKASYON VE İYİ UYGULAMALAR

Sertifikasyon neden önemlidir?

Bir sürdürülebilirlik sertifikasyon sistemi, turizm işletmelerine:

- Açık sürdürülebilirlik gereklilikleri belirleme
- Kanıt ve belge toplama
- Performansı izleme
- Kaynak verimliliğini geliştirme
- Personelin farkındalığını artırma
- Riskleri yönetme
- Güvenilir sürdürülebilirlik performansını iletişim yoluyla aktarma
- Pazardaki konumunu güçlendirme
- Değişen ziyaretçi beklentilerine yanıt verme

konularında yardımcı olabilir.

Sertifikasyon bir logodan ibaret değildir

Asıl değer sertifikanın arkasında yer alan süreçtedir:

YÖNETİM → KANIT → İZLEME → DEĞERLENDİRME → İYİLEŞTİRME

KÜRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇERÇEVELERİ

GSTC — Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi

GSTC, turizm sektörü için uluslararası düzeyde tanınan sürdürülebilirlik kriterleri ve bir çerçeve sunmaktadır.

Tipik bir sertifikasyon süreci:

Hazırlık → Mevcut Durum/GAP Analizi → Uygulama → Dokümantasyon → Denetim → Düzeltici Faaliyetler → Sertifikasyon → Sürekli İyileştirme

GSTC sertifikasyonu genellikle tanınmış veya akredite sertifikasyon kuruluşları aracılığıyla gerçekleştirilir.

GREEN KEY

Green Key, turizm ve konaklama işletmeleri için uluslararası bir sürdürülebilirlik sertifikasyon programıdır.

Kriterler aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

- Çevre yönetimi * Enerji * Su * Atık * Gıda
- Sürdürülebilir satın alma * Personelin sürece dahil edilmesi
- Misafir bilgilendirmesi * İç ortam koşulları * Kurumsal sosyal sorumluluk

2026 yılı itibarıyla Green Key, 90'dan fazla ülkede 9.000'den fazla sertifikalı tesis bulunduğunu bildirmektedir. Program; otelleri, hostelleri, küçük ölçekli konaklama tesislerini, kamp alanlarını, restoranları, konferans merkezlerini ve turistik çekim merkezlerini kapsamaktadır. Sertifikasyon süreci; belgelendirilmiş kriterlerin karşılanmasını, değerlendirme/denetim yapılmasını ve sertifikanın belirli aralıklarla yenilenmesini içermektedir.

TÜRKİYE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM PROGRAMI

Türkiye, GSTC ile iş birliği içinde ulusal bir sürdürülebilirlik programı geliştirmiştir.

Program aşağıdaki alanları kapsamaktadır:

Sürdürülebilir Yönetim * Sosyo-ekonomik Sürdürülebilirlik * Kültürel Sürdürülebilirlik* Çevresel Sürdürülebilirlik

Program aşamalı olarak uygulanmakta olup 2030 yılına kadar uluslararası standartlarla tam uyumun sağlanması hedeflenmektedir.

Turizm işletmeleri açısından sertifikasyon:

Daha düşük işletme maliyetleri • Daha yüksek kaynak verimliliği • Daha güçlü risk yönetimi • Pazarda daha iyi konumlanma • Daha yüksek şeffaflık sağlanmasına katkıda bulunabilir.

BÖLGESEL İYİ UYGULAMALAR

🇹🇷 TÜRKİYE

Ulusal sürdürülebilirlik programı, sürdürülebilirliğin münferit bir çevre projesi yerine günlük otel yönetiminin bir parçası haline nasıl getirilebileceğini göstermektedir.

DERS: Sürdürülebilirliği günlük işletme faaliyetlerinin bir parçası haline getirin.

🇧🇬 BULGARIA

Green Key, turizm işletmeleri için ortak bir çerçeve sunmakta ve sürdürülebilirlik performansının ziyaretçiler açısından daha görünür hale gelmesine katkıda bulunmaktadır.

DERS: Sertifikasyon, sınır ötesi ölçekte ortak bir sürdürülebilirlik dili oluşturabilir.

🇷🇺 YEREL VE DÖNGÜSEL GIDA UYGULAMALARI

Bulgaristan'daki örnekler; yerel tedarik, gıda israfının azaltılması, yeniden kullanım ve geri dönüşüm uygulamalarının bir işletmenin kimliğinin parçası haline getirilebileceğini göstermektedir.

DERS: Sürdürülebilirlik yalnızca maliyetleri azaltmakla kalmaz; müşteri deneyimini de geliştirebilir.

🇪🇺 AKILLI ENERJİ YÖNETİMİ

Avrupa'daki otel örnekleri, akıllı oda kontrol sistemleri ve enerji yönetim sistemlerinin gereksiz enerji tüketimini azaltma potansiyelini göstermektedir.

DERS: Dijital izleme, sürdürülebilirlik yatırımlarının daha etkili hale getirilmesini sağlayabilir.

10 MADDELİK EYLEM PLANI

Bugün başlayın. Sürekli geliştirin.

1. ÖLÇÜN

Bu alanlar için aylık başlangıç değerlerini belirleyin: Enerji • Su • Atık • Gıda

2. HEDEFLER BELİRLEYİN

Enerji, su, atık ve emisyonlar için yıllık azaltım hedefleri belirleyin.

3. HVAC SİSTEMLERİNİ İYİLEŞTİRİN

Isıtma ve soğutma sistemlerinin bakımını yapın, sıcaklıkları optimize edin ve boş odaların iklimlendirilmesini önleyin.

4. SU TASARRUFU SAĞLAYIN

Verimli armatürler kullanın, sızıntıları giderin ve tüketimi izleyin.

5. ATIK OLUŞUMUNU ÖNLEYİN

Gereksiz ambalajları ve tek kullanımlık ürünleri ortadan kaldırın.

6. GIDA İSRAFINI AZALTIN

Mutfak ve açık büfe kaynaklı gıda atıklarını ölçün; satın alma ve porsiyon yönetimini iyileştirin.

7. YENİDEN KULLANIN VE GERİ DÖNÜŞTÜRÜN

Kâğıt, cam, metal, plastik ve organik atıklar için açık ve anlaşılır ayrı toplama sistemleri oluşturun.

8. SORUMLU SATIN ALIN

Aşağıdaki özelliklere sahip ürün ve hizmetleri tercih edin:

Yerel • Mevsimsel • Dayanıklı • Onarılabilir • Çevre açısından tercih edilebilir

9. İNSANLARI SÜRECE DAHİL EDİN

Personeli eğitin ve misafirlere sürece katılmaları için basit ve uygulanabilir fırsatlar sunun.

10. SÜREKLİ İYİLEŞTİRİN

Bir sonraki iyileştirme alanını belirlemek için denetimleri, sertifikasyon sistemlerini ve yıllık değerlendirmeleri kullanın.

SINIR ÖTESİ İŞ BİRLİĞİ ŞUNLARI DESTEKLEYEBİLİR:

- Sürdürülebilir kıyı turizmi
- Kültürel miras turizmi
- Doğa temelli turizm
- Yerel gıda ve gastronomi
- Düşük karbonlu turizm ve hareketlilik
- Su kaynaklarının korunması
- Atık oluşumunun önlenmesi
- Biyoçeşitliliğin korunması
- Sorumlu ziyaretçi yönetimi
- Ortak sürdürülebilir turizm ürünleri

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM İÇİN ORTAK BİR GELECEK

Sürdürülebilir turizm yalnızca çevreyi korumakla ilgili değildir.

Turizmi yerel toplumlar ve gelecek nesiller için daha dayanıklı, rekabetçi, sorumlu ve değer yaratan bir sektör haline getirmekle ilgilidir.

Sürdürülebilir ve sorumlu turizme geçiş tek bir yatırım veya tek bir sertifikasyon değildir.

Bu geçiş; ölçme, geliştirme, öğrenme ve iş birliği yapmayı gerektiren sürekli bir süreçtir.

Sürdürülebilir turizm; turizm işletmeleri, kamu kurumları, yerel toplumlar, ziyaretçiler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin iş birliği içinde yürüttüğü; ölçme, geliştirme, öğrenme ve iş birliğini esas alan sürekli bir süreçtir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMDEN SORUMLU DESTİNASYONLARA

Sürdürülebilir bir destinasyon tek bir otel, tek bir belediye veya tek bir proje tarafından oluşturulamaz. Bunun için aşağıdaki aktörler arasında iş birliği gereklidir:

TURİZM İŞLETMELERİ *YEREL YÖNETİMLER * YEREL TOPLULUKLAR * ZİYARETÇİLER * SEYAHAT ACELERİ * DESTİNASYON YÖNETİCİLERİ *ÜNİVERSİTELER *SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

MESAJ BASİT:

Tükettiğiniz kaynakları.

ÖLÇÜN

İhtiyacınız olmayan tüketimi

AZALTIN

Mümkün olan her durumda

YENİDEN KULLANIN

Suyu, doğayı ve kültürel mirası

KORUYUN

Karbon emisyonlarını ve atıkları

AZALTIN

Yerel halkı, işletmeleri ve toplumları.

DESTEKLEYİN

Ziyaretçileri ve personeli

DAHİL EDİN

Sürekli olarak

GELİŞTİRİN

PROJE HAKKINDA

“CARE-Tour - Turizm Sektöründe Enerji Verimliliğine Yönelik Sınır Ötesi İş Birliği ve Çevre Dostu Bulgaristan-Türkiye Bölgesi” projesi (Referans: BGTR0300129), Interreg VI-A IPA Bulgaristan-Türkiye Programı 2021-2027 kapsamında, Öncelik 1: Çevre Dostu Sınır Ötesi Bölge, Özel Hedef 2.1 - Enerji Verimliliğinin Teşvik Edilmesi ve Sera Gazı Emisyonlarının Azaltılması çerçevesinde uygulanmaktadır. Proje, Program kapsamında Avrupa Birliği eş finansman desteği ile yürütülmektedir. Projenin lider yararlanıcısı İnci İnşaat Turizm Gıda Tekstil Pazarlama İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi (Türkiye) olup, Profit AD (Bulgaristan) proje ortağıdır.

PROJE HEDEFLERİ VE BÜTÇESİ

CARE-Tour, Edirne (Türkiye) ve Yambol (Bulgaristan) sınır ötesi bölgelerinde faaliyet gösteren iki turizm işletmesi arasındaki iş birliği yoluyla enerji verimliliğini ve sürdürülebilir turizmi teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Planlanan yatırımlar ve ortak faaliyetler aracılığıyla projenin:

- en az %42 oranında enerji verimliliği artışı sağlaması,
- yıllık 78 tondan fazla sera gazı emisyonu azaltımı gerçekleştirmesi

hedeflenmektedir.

Projenin toplam bütçesi 320.665,98 Avro olup, proje hibesi %85 Avrupa Birliği finansmanı (IPA III CBC Fonu - 272.566,08 Avro) ve %15 katılımcı ülkelerin eş finansmanından oluşmaktadır.

Projenin toplam uygulama süresi 18 ay olup, Şubat 2027'de tamamlanması planlanmaktadır.

BEKLENEN SONUÇLAR

CARE-Tour projesinin, Bulgaristan-Türkiye sınır ötesi bölgesinde daha enerji verimli ve çevre dostu bir turizm sektörünün gelişmesine katkıda bulunması beklenmektedir.

En az %42 enerji verimliliği artışı ve yıllık 78 tondan fazla sera gazı emisyonu azaltımı hedeflenmiştir.

TEMEL REFERANS KAYNAKLAR

Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC)

Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) – Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı

Avrupa Komisyonu – Turizm Dönüşüm Yolu (Tourism Transition Pathway)

Avrupa Birliği – Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü (AB) 2025/40

Avrupa Komisyonu – Tek Kullanımlık Plastiklere İlişkin Politika

UN Tourism – Su Yönetimi ve İklim Eylemi

UNEP – Turizm, Kaynak Verimliliği ve İklim Üzerindeki Etkiler

Green Key International – Sertifikasyon Kriterleri ve İyi Uygulamalar

“CARE-Tour - Cross-Border Cooperation for Energy Efficiency in the Tourism Sector and an Eco-Friendly Bulgaria-Türkiye Region” (Ref: BGTR0300129)

The Editor of the material: İnci İnşaat Turizm Gıda Tekstil Pazarlama İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi and Profit AD

Date of publishing: August 2026

This publication has been co-funded by the European Union. Its contents are the sole responsibility of İnci İnşaat Turizm Gıda Tekstil Pazarlama İthalat İhracat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi and do not necessarily reflect the views of the European Union, the partner countries and the Managing Authority of the Programme.